Voor jonge concertbezoekers (10+)

Scan de QR-code en lees de toelichting die we speciaal voor jou hebben gemaakt!

Steun ons

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later.
concertgebouw.nl/steun-ons

QNTDEK MEER

Op **concertgebouw.nl/ontdek** gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concert-registraties en nog veel meer.

Verwacht in Het Zondagochtend Concert

27 dec - Kleine Zaal
Romantische liederen: Schumann, Brahms en Debussy
24 jan - Grote Zaal
Moesorgski's *Schilderijtententoonstelling* met Markus Stenz
31 jan - Grote Zaal
Koor- en pianoromantiek door Groot Omroepkoor & Nathalia Milstein
7 feb - Grote Zaal
Beethoven 7 en Julia Hagen speelt Saint-Saëns
14 feb - Grote Zaal
Yeol Eum Son speelt Ravel, Emilia Hoving dirigeert Sibelius 6

Zien we u binnenkort weer terug op zondagochtend?
De volledige concertagenda vindt u op concertgebouw.nl/zondag.

Deel uw concertbeleving op social media! #concertgebouw

AVROTROS en Het Concertgebouw presenteren

Het Zondagochtend Concert

29 november 2026 - Grote Zaal - 11.00 uur

Radio Filharmonisch Orkest
David Afkham, dirigent
Thomas Beijer, piano

Joaquín Turina
1882-1949
Danzas fantásticas, op. 22 (1919)
Exaltación
Ensueño
Orgía

Manuel de Falla
1876-1946
Noches en los jardines de España (1911-15)
En el Generalife (In het Generalife)
Danza lejana (Dans in de verte)
En los jardines de la Sierra de Córdoba (In de tuinen van de Sierra de Córdoba)

Manuel de Falla
Suite nr. 2 uit 'El sombrero de tres picos' (1917-19)
Danza de los vecinos - Seguidillas (Dans van de buren)
Danza del molinero - Farruca (Dans van de molenaar)
Danza final - Jota (Slotdans)

Dit concert wordt via livestream uitgezonden en is ook na het concert nog te bekijken: zie concertgebouw.nl.

Het Zondagochtend Concert wordt elke week door AVROTROS rechtstreeks uitgezonden op NPO Klassiek.

HET CONCERT GEBOUW

Op dit programma klinkt Spaanse muziek van Spaanse componisten. Dat lijkt logisch, maar dat was het niet toen Joaquín Turina en Manuel de Falla ten tonele verschenen. Als je rond 1900 'Spaanse' muziek in de concertzaal hoorde, was die vaak geschreven door een Fransman. Spanje deed destijds niet veel om de eigen cultuur te promoten. Omgekeerd fantaseerden Franse kunstenaars heel wat af over hun onbekende, maar woest-aantrekkelijke buurland, vaak zonder er zelf te zijn geweest.
Vandaar dat veel jonge Spaanse musici naar Parijs trokken: daar was de kans op succes groter dan in eigen land. Joaquín Turina was daar één van. Hij liet zich aan een gezaghebbend Parijs muziekinstituut bijspijkeren in compositietechniek en combineerde die degelijke basis met zijn aangeboren Spaanse flair. Turina's muziek is nooit zwaar en ook niet echt vernieuwend, maar wel kleurrijk. Met de *Danzas fantásticas* scoorde hij prompt een internationaal succes; dít was het flamboyante Spanje dat het publiek wilde horen. In het stuk verwerkte hij drie dansen uit verschillende regio's. De eerste is een jota uit de provincie Aragón, de tweede een Baskische zortzico met een opmerkelijke vijfachtste-maatsoort en de derde een energieke farruca uit Andalusië, de streek die het meest aan het 'vurige' imago van Spanje beantwoordt.

Multikunstenaar
Thomas Beijer behoort tot die zeldzame kunstenaars die zich in elke discipline lijken thuis te voelen. Vanochtend tref je hem in zijn hoedanigheid van pianist, maar op andere momenten is hij componist, arrangeur, schrijver (hij publiceerde een roman en onlangs een bundel essays over muziek), tekenaar en maker van prettig gestoorde animatie-films. In 2022 won hij de Nederlandse Muziekprijs, maar die heeft hem niet verleid om exclusief op muziek te focussen. Bij Beijer (en andere multikunstenaars) inspireert de ene discipline de andere: hij heeft het tekenen en schrijven nodig om goed te kunnen spelen en componeren – en omgekeerd. Met Spaanse muziek heeft Beijer een innige band en Manuel de Falla's *Noches en los jardines de España* ('Nachten in de tuinen van Spanje') is een van zijn favorieten. Deze uitvoering heeft als bonus dat hij kan samenwerken met de Duitse dirigent David Afkham, die tot voor kort chef-dirigent was van het Orquesta y Coro Nacionales de España. Dat brengt twee Spaanse-muziekexperts bijeen.
'*Noches* is geen showpiece', zegt Beijer. 'Het slot, bijvoorbeeld, is fluisterzacht. Maar als je innerlijke gloed verkiest boven uiterlijk spektakel is het een liefde voor het leven.'

Sprookjesachtig Alhambra
Net als Turina moest Falla de omweg via Parijs maken om door te breken. Uiteindelijk werd hij een van Spanjes grootste componisten, ook al liet hij maar weinig composities na. *Noches* is gesitueerd in en rond het Alhambra, het sprookjesachtige paleizencomplex dat tijdens de Moorse overheersing van Spanje in Granada verrees. De paleistuinen met hun bedwelmende bloemengeuren, ornamenten en fonteinen brengen bezoekers in een soort trance – en daar sluit Falla's muziek perfect bij aan. De klank is sterk beïnvloed door de traditionele Andalusische muziek: de melodieën zijn rijk versierd, de piano 'tokkelt' als een gitaar, de strijkers zingen klaaglijk. Daartussendoor klinken steeds weer dansritmes. Maar het indrukwekkendst zijn de momenten waarop de muziek plotseling tot stilstand komt, de nacht haar adem in lijkt te houden en er hooguit nog een zuchtje wind of klaterend water klinkt: hier is de broeierige sfeer bijna tastbaar.

Kluchtig verhaal
Met het ballet *El sombrero de tres picos* (De driehoekige hoed) vestigde Falla in 1919 definitief zijn naam als de leidende componist van Spanje. Dat was mede te danken aan de legendarische balletgroep van Sergej Diaghilev en de decors van Pablo Picasso; met zulke namen kreeg je de zaal wel vol.
Het ballet is gebaseerd op een kluchtig verhaal van Pedro de Alarcón waarin een vredig molenaarsechtpaar wordt belaagd door een wellustige burgemeester; die wil met de molenaarsvrouw naar bed. Hij verzint listen om dat te realiseren, maar die keren zich als een boemerang tegen hem. De molenaars, geholpen door de buren, zorgen dat het de burgemeester zelf is die uiteindelijk in zijn blote kont staat.
Hoogtepunten zijn een aantal dansen uit verschillende Spaanse provincies. Hier bewijst Falla niet alleen zijn ritmische inventiviteit, maar – zeker in de 'Dans van de buren' – zijn talent voor pakkende melodieën: éénmaal horen is nooit meer vergeten. Deze kleurrijke, meeslepende muziek heeft niet eens een ballet nodig om effectief te zijn.

Michiel Cleij